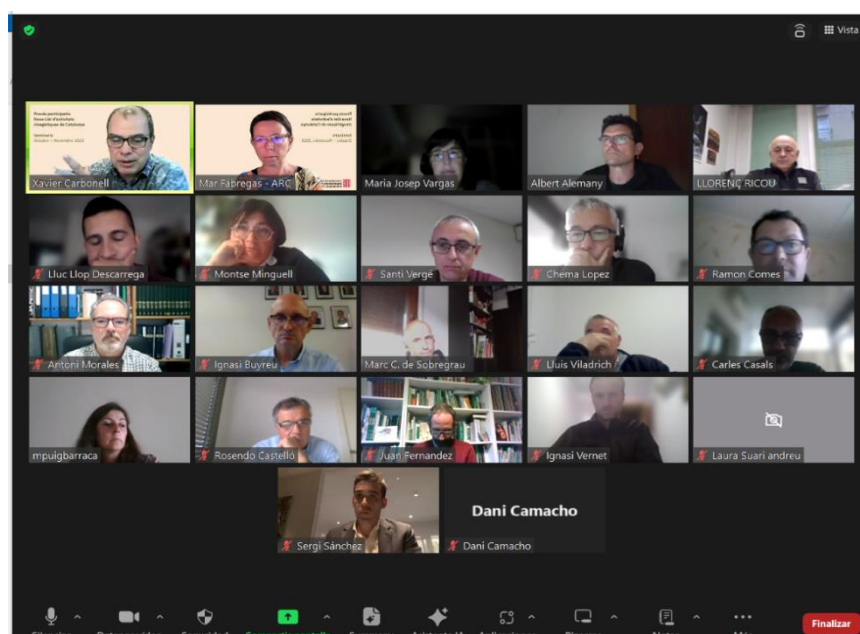

Procés participatiu per a l'elaboració d'una nova llei d'activitats cinegètiques de Catalunya

Seminari 3 – Danys i emergència cinegètica

RESUM DE LES APORTACIONS (Esborrany)

23 d'octubre de 2023

Índex

1. INTRODUCCIÓ	4
2. DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ	5
3. ASSISTENTS	6
4. PREGUNTES INICIALS	5
5. RECOMANACIONS DE CARA A LA NOVA LLEI	9
5.1. RESPONSABILITAT DELS DANYS	9
5.2. CONTROL DE DANYS COM A SERVEI PÚBLIC	11
5.3. L'EMERGÈNCIA CINEGÈTICA	13
6. AVALUACIÓ DE LA SESSIÓ	15

1. Introducció

L'actual normativa reguladora de la caça a Catalunya és la Llei de caça estatal, del 1970, que ha quedat desfasada en molts aspectes, entre d'altres les variacions de la situació social i econòmica, de l'estructura d'edat de la població, dels usos públics en l'àmbit rural, de l'estructura territorial i de la pròpia dinàmica de les espècies cinegètiques. La caça és una competència transferida a les comunitats autònomes. L'article 119.1 a) de l'Estatut d'autonomia a Catalunya atribueix a la **Generalitat de Catalunya la competència exclusiva en matèria de planificació i regulació de la caça**.

La Llei de caça de Catalunya ha de ser un element que contribueixi a la gestió sostenible dels ecosistemes i a l'equilibri territorial. Ha de tenir en compte les diferents activitats i sensibilitats de la ciutadania i ha d'esdevenir un veritable motor de dinamització i d'orientació dels sectors econòmics i del desenvolupament rural i de muntanya. També, la nova normativa ha d'explorar i implantar nous models i formes de fer, per resoldre els problemes específics de zones de muntanya, dels conreus competitiu o de les zones urbanes i suburbanes, entre d'altres. I, tot això, respectant i valoritzant l'activitat tradicional de la caça, en harmonia amb la resta d'activitats al medi i la sostenibilitat ambiental.

Per tot això, el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, a través de **la Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi ha impulsat aquest procés de participació pública per elaborar una nova Llei de Caça** que actualitzi la Llei de Caça Estatal vigent de 1970. Per tant, l'instrument d'intervenció, ha de ser normatiu, concretament una norma amb rang de llei per tal de dotar la regulació del rang legal necessari i permetre així el posterior desenvolupament per via reglamentària.

En aquest procés de participació es vol implicar un ample ventall d'agents vinculats amb l'activitat cinegètica i amb els eixos que es volen sotmetre al debat. Per això, **s'han previst diferents vies per participar, així com el seguiment del procés per part d'un Grup Motor**. El dia 20 d'abril es va celebrar la sessió informativa, en format en línia, i el dia 11 de maig es va iniciar la fase deliberativa i es van celebrar 7 sessions presencials de caràcter territorial, que van finalitzar el 26 de juny. A partir d'aquesta data, es va obrir un espai per fer propostes en línia i es van organitzar uns seminaris per aprofundir sobre algunes de les propostes que havien anat sorgint, tant a les sessions territorials com a la participació en línia. Aquests seminaris s'iniciaven el dia 9 d'octubre.

Aquest informe recull les aportacions fetes al tercer seminari, celebrat el dia 23 d'octubre en format videoconferència.

2. Desenvolupament de la sessió

Aquesta sessió territorial va tenir lloc el dia **23 d'octubre de 2023, de 17 a 19,30 hores**, en format videoconferència, a través de la plataforma zoom.

L'objectiu d'aquest seminari era, bàsicament, **concretar què ha d'incloure la llei en relació a alguns temes sobre els danys i l'emergència cinegètica** que s'han anat identificant a les sessions territorials o que han arribat via proposta al portal participa i que requereixen d'un debat intersectorial.

Per assolir aquests objectius, es va seguir aquest **ordre del dia**:

17.00 Presentació i benvinguda.

17.10 Funcionament de la sessió.

I PART

17.20 Breu sondeig inicial (15')

II PART

17.35 Treball en grups (40')

III PART

18.15 Plenari per compartir recomanacions (1n 10')

18.25 Properes passes

18.25 Properes passes

3. Assistents

Van assistir un total de **22** persones, 14 participants i 8 de l'organització. Les entitats participants han estat les següents:

- RNC Alt Pallars - DACC
- Cos d'Agents Rurals
- Centre de la Propietat Forestal de Catalunya
- Unió de Pagesos de Catalunya
- Consorci Forestal de Catalunya
- Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC)
- Federació Catalana de Caça
- JARC
- ASAJA
- Servei Català del Trànsit
- Agroseguro

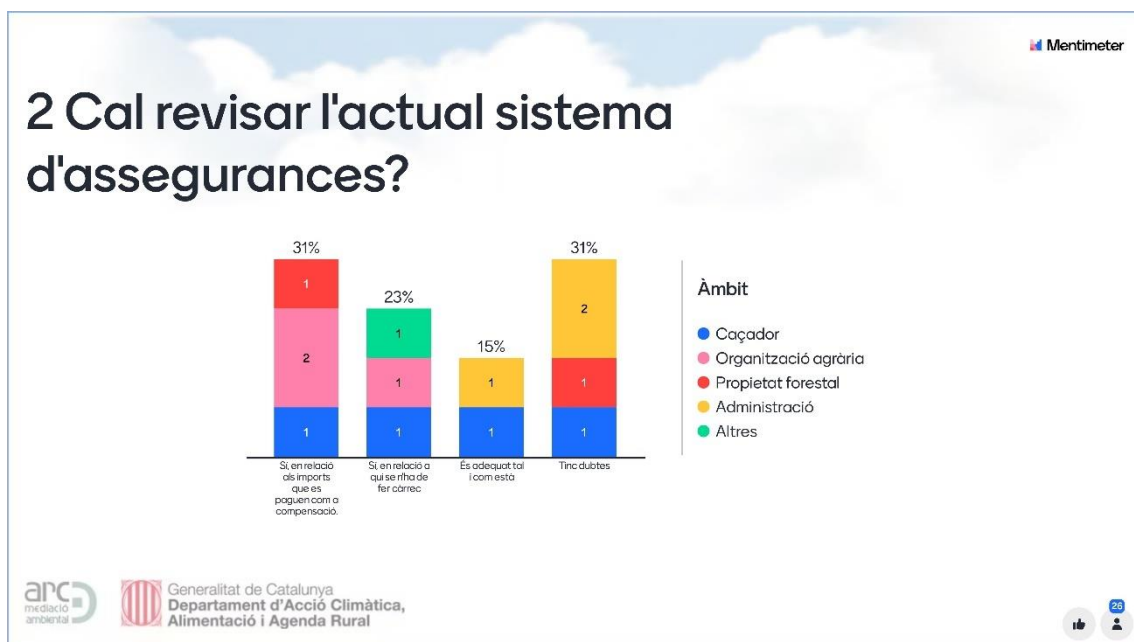
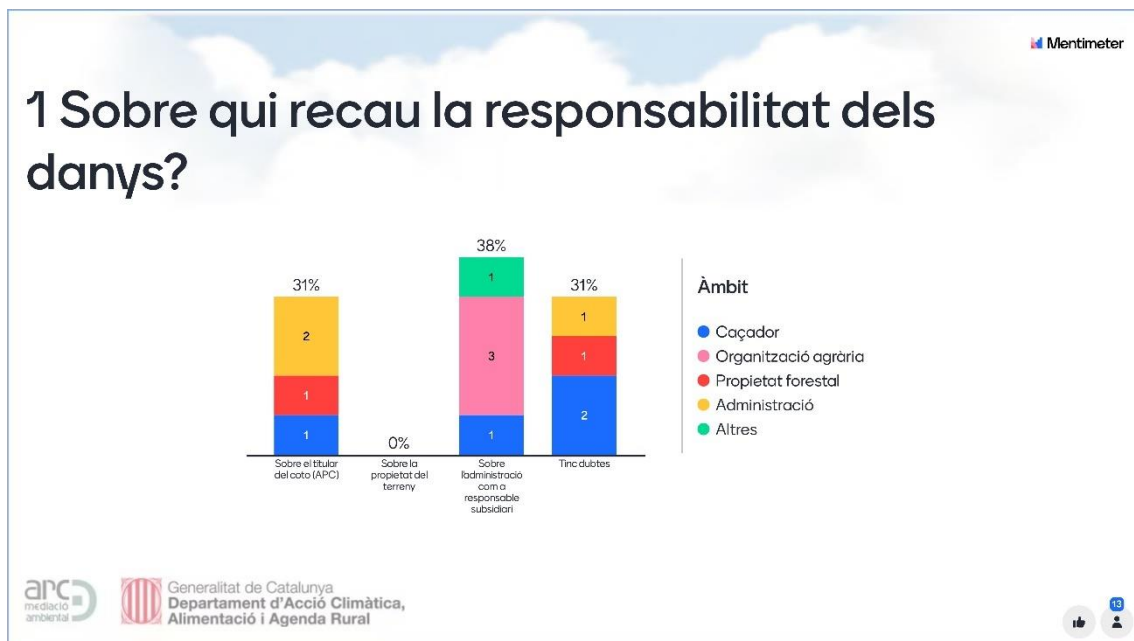
A més, han acompanyat la sessió les següents persones de la Generalitat de Catalunya: Albert Alemany (subdirector general d'Activitats Cinegètiques i Pesca Continental), Maria Josep Vargas (cap del Servei d'Activitats Cinegètiques), Carles Casals (cap de la Secció d'Activitats Cinegètiques i Pesca Continental a Tarragona), Josep Maria López (cap de la secció territorial d'Activitats Cinegètiques i Pesca Continental a Barcelona), Laura Suari (jurista del Servei d'Activitats Cinegètiques) i Lluç Llop (tècnic de la Secció d'Activitats Cinegètiques i Pesca Continental dels Serveis Territorials a Tarragona del DACC).

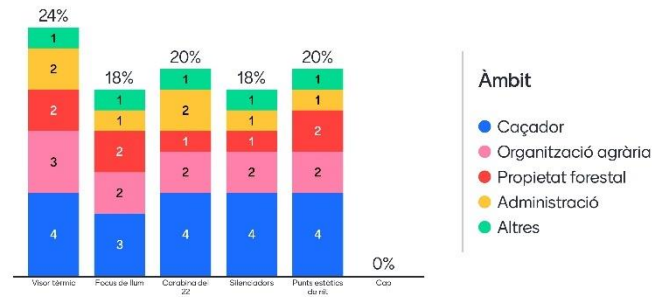
La dinamització de la sessió ha estat a càrrec de *Xavier Carbonell* i *Mar Fàbregas*, de l'equip d'Arc Mediació Ambiental.

4. Preguntes inicials

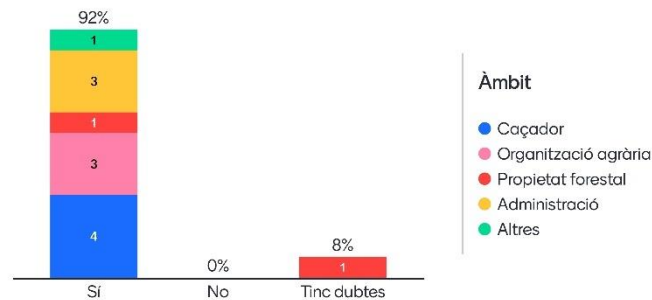
Una vegada es va explicar el funcionament de la sessió, es van fer unes preguntes a totes les persones assistents, utilitzant l'aplicació mentimeter. Es tractava de qüestions que servien per introduir els temes que després treballarien als grups i per compartir els posicionaments inicials de la sala davant aquests temes. A continuació es poden veure els resultats:

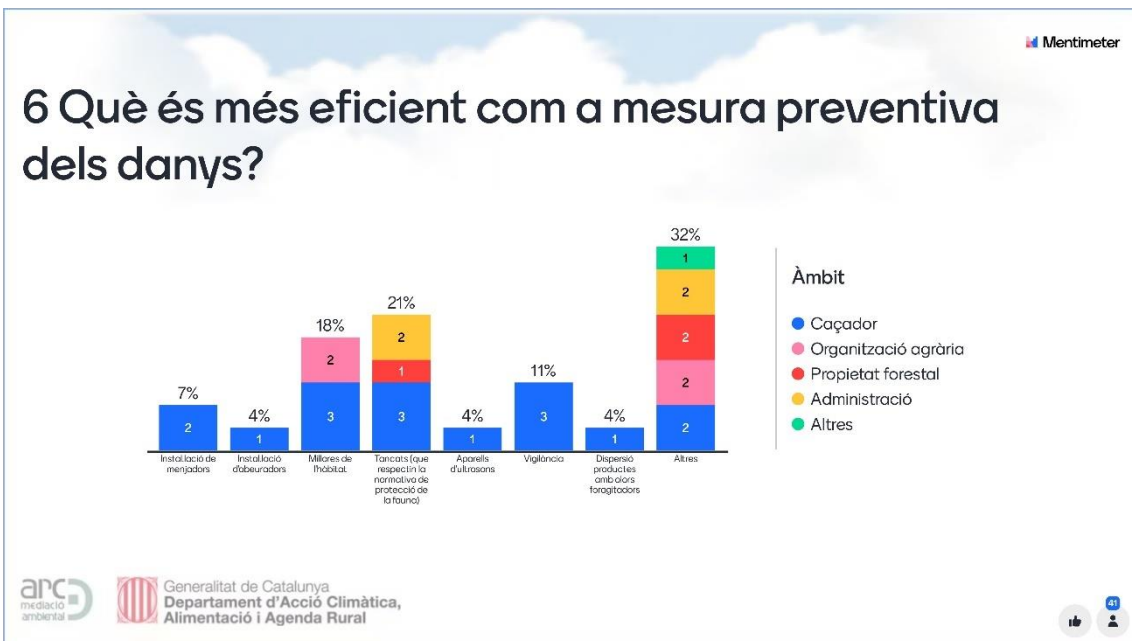
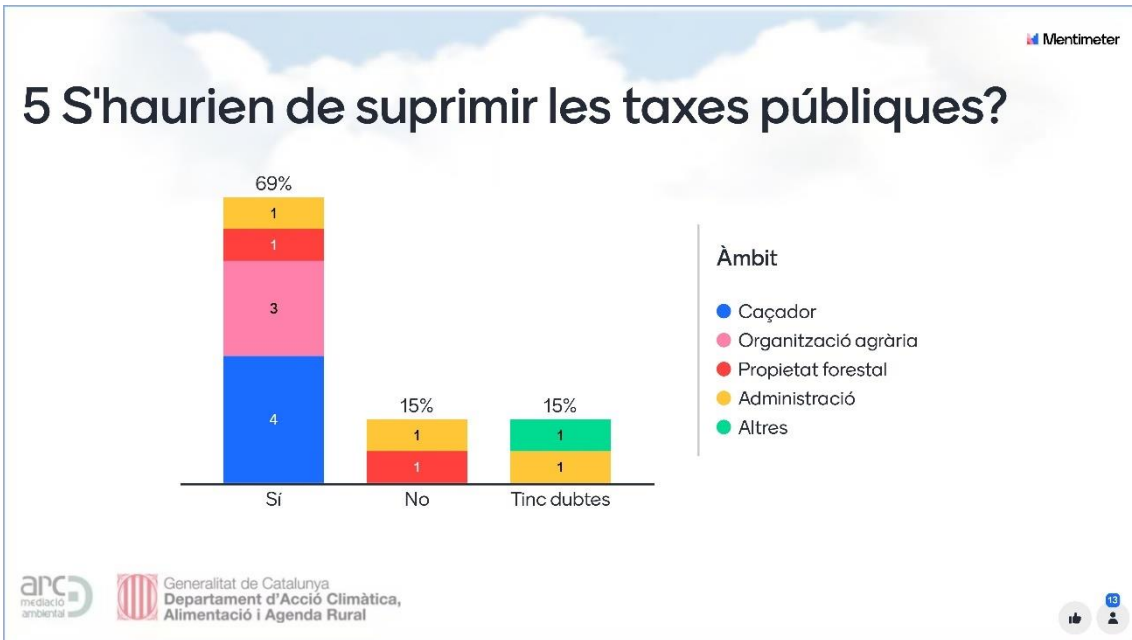

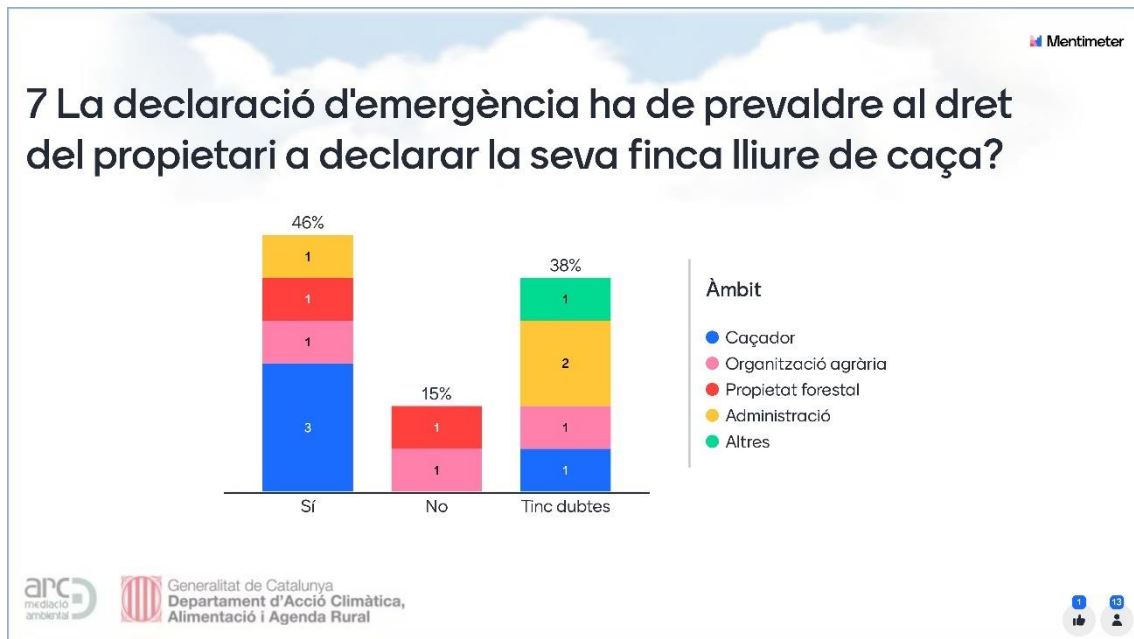
3 Quins elements o eines auxiliars s'haurien de permetre de manera excepcional?

4 Cal diferenciar la pràctica de la caça de les mesures de control poblacional?

Amb aquests resultats, les persones participants es van distribuir en 3 grups. Cada persona va anar on estava més interessada i on podia fer més aportacions, donada la seva trajectòria i els seus coneixements. El guió a tractar per cada grup era aquest:

Grup 1. RESPONSABILITAT DELS DANYS:

- Com millorem els continguts de la llei actual per tal de clarificar qui té la responsabilitat?
- Prevenició dels danys
- Assegurances pels danys

Grup 2. CONTROL DE DANYS COM A SERVEI PÚBLIC:

- Supressió de taxes?
- Agilització dels tràmits?
- Ajuts als caçadors?
- Prevenició dels danys (menjadors, abreujadors, millora de l'hàbitat,...)

Grup 3. LA EMERGÈNCIA CINEGÈTICA:

- Quan s'ha de declarar la emergència cinegètica?
- Quines mesures extraordinàries contempla? (camins, distàncies de seguretat,...)
- Quins condicionants, quines condicions?
- Comunicació propietat – administració – gestor del coto

Posteriorment, cada grup va presentar les seves conclusions al plenari i, en cadascú dels apartats es va obrir un debat amb la resta de participants que no havien estat al grup. A continuació apareixen els resultats.

5. Recomanacions de cara a la nova llei

Aquest resum recull les recomanacions que es van fer al llarg del seminari, així com les aportacions que es van fer a algunes de les recomanacions.

5.1. Responsabilitat dels danys

1. *Contemplar, a la llei, que la responsabilitat dels danys és del departament competent en matèria d'agricultura, valorant si es fa amb una modulació compartida amb titulars de l'APC o es fa a través d'una concessió de l'aprofitament a l'APC (i l'administració com a responsable final)*

Es considera que la responsabilitat dels danys produïts per la fauna silvestre hauria de ser de l'administració competent en matèria d'agricultura. Per tant, el pagament de les assegurances que siguin necessàries per tal d'afrontar els danys, seria també responsabilitat seva. Les societats de caçadors no tenen capacitat econòmica per fer front als danys, encara que actualment siguin responsables subsidiaris i facin tot el que està en la seva mà. Es fan les següents aportacions:

- No es veu clara aquesta recomanació per part de tothom. Si es manté l'estructura de cessió de drets que hi ha fins ara, el titular el que fa és pagar unes taxes per poder restringir les captures d'un bé *res nullius* per a que pugui caçar qui vulgui el propietari. En aquest sentit, es considera que hauria d'haver-hi una modulació, una responsabilitat limitada fins on s'arribi (nova recomanació). Es planteja que es podrien posar un llindar a partir del qual, si els titulars han fet el que han pogut per prevenir els danys, aquesta responsabilitat passa a l'administració.
- Es proposa que el titular de l'APC tingui la concessió de l'aprofitament (la titularitat de l'aprofitament seria de l'administració). D'aquesta manera, l'administració passaria a tenir la responsabilitat subsidiària. Davant d'aquesta proposta, es respon, des de la propietat, que això seria similar al que es fa a Astúries, on la caça no és un *res nullius*, però això suposaria un canvi important, profund, pel propietari, que no tindria dret a decidir qui fa ús de l'aprofitament a la seva propietat.
- S'ha de buscar un cert equilibri perquè hi ha diferents tipus d'associacions de caçadors i de vegades les que podrien respondre fent actuacions també es veuen limitats per l'administració.
- Per una altra banda, quan es plantegin solucions per incorporar-les a una llei nova, s'ha de pensar amb la perspectiva social del món de la caça del futur i no amb la mirada actual, ja que no sabem si encara hi haurà societats de caçadors, ni tan sols si seguirà existint caçadors com els coneixem actualment.

2. Cal un sistema d'autorització àgil dels permisos per gestionar els danys

Es tracta que la llei contempli un sistema àgil per poder acreditar els danys de manera immediata, un sistema de comunicació amb la societat de caçadors afectada o un sistema alternatiu àgil en cas de que la societat de caçadors no pugui actuar.

3. Implementar les mesures necessàries per prevenir els danys de forma coordinada i col·laborativa entre administració pública, pagesos i caçadors

Hi ha tot un seguit de mesures que s'haurien d'implementar per tal de prevenir els danys, entre altres, la realització de censos que permetin prendre decisions ràpides. Aquestes mesures s'han d'aplicar implicant a tots els actors (administració, pagesos i caçadors), fent-los coneixedors de les dades amb total transparència, per tal que tots ells puguin ser conscients dels censos reals d'animals.

4. Recolzament al sector primari per tal de poder afrontar els danys

L'assegurança per danys a fauna és inviable econòmicament parlant des de la perspectiva d'una asseguradora privada, ja que es tracta d'un risc que és cert. Es considera que cal que hi hagi un recolzament al sector primari per part de l'administració pública. Es fan les següents aportacions:

- L'assegurança de danys ha d'existir, però s'ha de pensar en subvencionar-la per les administracions als titulars de les APC, com es fa amb les assegurances agràries.
- S'explica que les primes de les assegurances ja estan en part subvencionades, però que la solució seria un ajut directe al productor, ja que els danys seran segurs i se sap que passaran.
- S'insisteix en que per tal que sigui viable la explotació agrària, fa falta que hi hagi una assegurança que pugui cobrir els danys de la fauna cinegètica i per tant s'ha de buscar una fórmula.

Recomanacions que es deriven de les aportacions/observacions al plenari:

5. "Borses d'intervenció": Cal buscar sinèrgies per cohesionar les societats de caçadors i els agricultors per gestionar les APC

Es planteja que, donat que hi ha diferents velocitats i tipologies de societats de caçadors, es podria pensar en fer un triatge de les que per exemple tenen pocs socis (i no poden fer segons quins tipus d'actuacions davant danys de fauna cinegètica) i des de la Federació ajudar-les a trobar sinèrgies amb societats

properes i amb els agricultors per tal de crear borses d'intervenció en cas de danys.

5.2. Control de danys com a servei públic

6. Incorporar els permisos per danys als Plans Tècnics de Gestió Cinegètica en zones recurrents de danys

Per tal d'agilitzar el temps entre la comunicació dels danys i l'obtenció del permís, es proposa que, en zones recurrents de danys, s'incorporin els permisos automàticament als PTGC. També s'haurien d'incloure permisos preventius abans que es facin actuacions i pràctiques agràries o forestals que ja se sap que provocaran danys (com ara la sembra de cereal o una plantació de pins). Es fan les següents aportacions:

- Es complementa aquesta recomanació proposant si es podria valorar fer una definició de zones de Catalunya on les densitats de fauna cinegètica haurien de ser baixes pels danys que estan provocant.
- Per l'administració també és important que es puguin revisar els procediments administratius en cas de danys, ja que hi ha situacions que generen molta inquietud i s'hauria de veure si es poden implementar procediments d'urgència (nova recomanació). Amb això, totes les administracions implicades haurien de posar de la seva part.
- Revisar la normativa actual, ja que ja hi ha plans que indiquen els punts on previsiblement hi haurà aguait per danys. També s'ha de revisar les normes existents, perquè l'agilització del procediment possiblement també té cabuda en la normativa actual i es pot fer ja.
- Hi ha altres comunitats autònomes que ja ho fan així, només s'hauria d'adequar i adaptar al nostre territori i forma de treballar.

7. Permetre l'ús de silenciadors i calibres no autoritzats actualment

Per tal de tenir major eficiència en els aguait nocturns, es recomana que es permeti l'ús de silenciadors. Es fan les següents aportacions:

- En aquest cas, s'aclareix que això excediria de les competències de la llei autonòmica de caça, només es podria explorar si seria possible com autoritzacions excepcionals, però s'hauria de fer a través d'intervenció d'armes de l'administració de l'estat.
- Es planteja que, encara que no sigui competència de la llei autonòmica, si que es podria intentar que la nova llei legisli sobre armament i estris d'acompanyament a l'armament.

- No s'acaba d'entendre que, per exemple a Aragó es permet el calibre 22¹. S'hauria de veure què es permet a altres comunitats i veure en quines condicions i com ho han pogut incorporar a les seves normes.
- En relació als silenciadors, s'hauria d'intentar incloure'l a la norma i buscar la via jurídica per a que es permeti un estri que ja està permès a la majoria de països europeus.

8. Compensar econòmicament per animal abatut

A l'hora d'explorar quin tipus d'incentiu o compensació donar al caçador pel control de danys, es proposa donar una compensació econòmica per animal abatut, tal i com ja fan en alguns països. Es fan les següents aportacions:

- En comptes de compensar econòmicament, es planteja que seria millor que es fomentés el consum de carn de caça i un mercat que fos capaç d'absorbir i pagar les peces que arribin del control de danys, inclòs la gestió i conservació d'aquesta carn en condicions pel consum.
- La compensació per animal abatut podria convertir-se en un arma de doble fil i fomentar una certa picaresca. Seria millor buscar alternatives, com la de potenciar el consum de carn de caça.

9. Instar a les administracions locals al tancament de camins i a permetre batudes puntuals en cas d'emergència cinegètica de nivell alt/màxim

Per tal de compatibilitzar l'ús social del medi natural i les activitats cinegètiques, i evitar problemes de seguretat en cas d'emergència cinegètica de màxim nivell que afecti a un o varis municipis, es considera que hauria d'haver major coordinació amb els Ajuntaments a l'hora de poder tancar camins per permetre batudes puntuals i poder controlar la població o els desplaçaments puntuals molt grans dels animals. Es fan les següents aportacions:

- S'haurien de tenir en compte els titulars de les vies i carreteres i involucrar-les també per adequar els passos per la fauna, en funció dels corredors freqüents dels animals.

10. Subvencionar les tanques i altres mesures complementàries que ajudin a la prevenció de danys

Es tractaria d'analitzar què estan fent a altres països en matèria de prevenció de danys i crear línies de subvenció per poder implementar les solucions. Entre altres coses, es parla de les tanques, de les barreres d'olors, de les barreres de

¹ S'hauria d'aclarir si es permet o no el calibre 22 o la utilització d'armes d'aire comprimit, ja que estan prohibides per la legislació catalana de protecció dels animals, regulada al decret legislatiu del 2008.

sons, de càmeres amb intel·ligència artificial detectores de moviment i indicadors lluminosos, etcètera.

Recomanacions que es deriven de les aportacions/observacions al plenari:

11. Valorar si s'ha de fer una revisió del procediment administratiu per contemplar un procediment d'urgència

Des de les administracions es comparteix la importància d'agilitzar els procediments administratius, especialment quan es tracta de casos greus de danys que generen molta inquietud entre la població. Per això, s'hauria de valorar si no s'ha de crear un procediment d'urgència. Es fan les següents aportacions:

- Abans de generar noves normatives, s'ha d'analitzar si les actuals no donen cabuda a aquesta agilització del procediment per tal de poder fer-ho ja.

12. Enfortir la formació del col·lectiu de caçadors en la corresponsabilització amb l'administració

Tal i com ja ve fent la Federació de caça, es tractaria de reforçar la formació dels caçadors en aquesta part de corresponsabilització amb l'administració.

5.3. L'emergència cinegètica

13. Disposar de les eines de gestió i de seguiment que evitin arribar a haver de declarar l'emergència cinegètica, tant pels danys a l'agricultura com pels accidents de trànsit que provoca la fauna cinegètica

S'hauria d'intentar no arribar a haver de declarar emergència cinegètica. Això vol dir que es disposi de les eines de gestió i prevenció necessàries. Es parla dels mapes de densitats (amb els llistats prefixats per cadascuna de les espècies), de la identificació de zones susceptibles de tenir danys (i fixar un percentatge mínima de danys per actuar), etcètera. L'agricultor hauria de poder demanar que hi hagi una gestió adequada per part del titular de l'APC. Es fan les següents aportacions:

- Efectivament, s'ha d'evitar arribar-hi, però quan s'ha d'aplicar, s'ha de fer sense dubtes, tal i com s'està demostrant amb les emergències declarades (com la del conill a Lleida).
- Per poder disposar de les eines de gestió, vol dir que s'ha de poder estructurar una base de dades prou ampla per preveure els danys. S'han de fixar unes densitats màximes i, si a final de temporada no hem reduït les densitats a les previstes, s'ha d'actuar, hagi o no danys. Això comporta un seguiment acurat.

- Amb les dades² d'accidentalitat degudes a fauna cinegètica, s'ha vist que suposen el 20% dels accidents totals, alguns mortals. És un tema que preocupa molt i per això es comparteix la recomanació d'implementar mesures preventives per tal d'evitar arribar a l'emergència cinegètica. Des del Servei Català del Trànsit s'està treballant i posant en marxa mitjans tecnològics i estan totalment sensibilitzats sobre el tema.
- Des dels caçadors, s'han implementat algunes iniciatives, com ara la identificació, conjuntament amb Mossos d'Esquadra, de punts conflictius de la xarxa viària i un llistat de possibles mesures, però es desconeix si s'està analitzant aquest informe. Des del Servei Català del Trànsit s'explica que s'està creuant tota aquesta informació amb altres dades i s'està treballant per fer un pla pilot³ que utilitza intel·ligència artificial (que ha començat a Girona però s'estendrà a tota Catalunya) i senyalització.
- Efectivament, s'ha de fer un seguiment, també sanitari de les poblacions d'espècies cinegètiques, això requerirà molta gent al territori i noves metodologies que puguin aportar dades. Es proposa, com a eina, utilitzar l'aplicació de la DUN (declaració anual que ha de presentar obligatòriament la persona titular de l'explotació).

14. Fomentar programes conjunts entre tots els actors per fer front als danys

Es tracta d'unir esforços entre tots els actors implicats per fer front als danys, és indispensable. Es fan les següents aportacions:

- Es reforça la idea, dient que, on no es treballi conjuntament pagesos, caçadors i agents, el resultat de l'emergència serà negatiu. Des de l'administració s'han de marcar unes línies, uns límits, però les APC han d'anar a una.

15. Impulsar mesures que permetin fer gestió cinegètica també dels terrenys no cinegètics

Per evitar arribar a l'emergència cinegètica s'ha de fer gestió també dels terrenys no cinegètics i això s'hauria de responsabilitzar directament l'administració, llocs on els caçadors no poden fer gaire cosa.

² Des del Servei Català del Trànsit poden enviar una documentació que han preparat sobre aquestes dades i s'adjuntarà com annex quan ho rebem.

³ Es demanarà al Servei Català del Trànsit informació sobre aquest pla pilot, per tal de adjuntar-lo amb aquest resum i publicar-lo al portal participa. Es tracta d'un projecte d'innovació finançat amb fons europeus i és públic.

16. Explorar punts de trobada entre caçadors i l'administració competent en protecció de la biodiversitat

S'explica que de vegades hi ha dificultats d'entesa entre caçadors i la direcció general de Polítiques Ambientals i medi natural. S'hauria de veure com es pot treballar això, aprofitant que ara mateix estan dins del mateix Departament i que hi ha un Consell de Caça com a òrgan de governança.

6. Avaluació de la sessió

Per tal d'avaluar la sessió, s'ha d'anar al portal participa i omplir un qüestionari en línia:

<https://participa.gencat.cat/processes/LleiCinegetica/f/3661/>

23 d'octubre de 2023